

ALLES IS NIEUW GEWORDEN

door

DIONISIUS BOUMAN

DIONISIUS BOUMAN

Dionisius Bouman werd geboren op 7 maart 1670 te Vianen. In zijn jeugd moest hij op de schapen van zijn vader passen. Dit was voor zijn zielenleven een gezegende tijd.

Daarna werd hij schoolmeester en gasthuismeester te IJsselstein. Na enige tijd werd hij aangesteld tot 'ziekentrooster', ook wel genoemd 'krankenbezoeker'. Hij overleed op 20 augustus 1726.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands, uit: 'De werkzaamheden van Gods gunstgenoten', zestien oefeningen over verscheidene plaatsen uit Gods Woord, uitgave 1728 te Dordrecht. Het is een nieuwjaarspreek, uitgesproken op de eerste dag van het jaar. In hetzelfde werk is ook een oudejaarspreek opgenomen over Psalm 90:12. Deze is al eerder uitgegeven in de Reveilserie als nr. 310.

-.-.-.-.-

ALLES IS NIEUW GEWORDEN

door

DIONISIUS BOUMAN

"Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.

2 Korinthe 5:17

Geliefden in de Heere!

Wij beleven vandaag een nieuw jaar, een nieuwe tijd en een nieuwe verbintenis met God. Hadden wij nu toch ook allen een nieuw hart om de Heere de dankzegging te bewijzen, waartoe wij zo zeer verplicht zijn!

Ik zeg, wij beleven nu een nieuw *jaar*. Velen hebben het niet beleefd, maar de Heere heeft óns die hier allen nog levend zijn, bewaard en door veel verzoeken heen geholpen. We zijn met veel tijdelijke gaven en genademiddelen gezegend. God heeft het jaar gekroond met Zijn goedertierenheid; Zijn voetstappen druipen nog van vettigheid, Psalm 65:12. Wie van ons moet dan niet zeggen (Psalm 8:5): Heere, wat is de mens, dat Gij aan hem gedenkt? Maar wij beleven ook een nieuwe *tijd*, namelijk de welaangename tijd, de dag der zaligheid, 2 Korinthe 6:2. Daarin is nu al het wettische in de bediening van Mozes – wat een zwaar juk was – veranderd in een staat van heilige vrijheid en van de bediening van de Geest (Galaten 5:1; 2 Korinthe 3:7-8). Dit wordt genoemd een nieuw en beter verbond, dat in betere beloftenissen bevestigd is, Hebreeën 8:6. Wie ervaart in zichzelf niet dat hij hierover zeer verblijd is? Dan kunt u met Paulus zeggen: 'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus', Efeze 1:3.

Ja, wij beleven nu op deze dag ook een nieuwe *verbintenis*, of een vernieuwing van het verbond met de Heere in het gebruik van het Heilig Avondmaal. Want wij hebben heden de Heere de hand gegeven en hebben de Heere gezworen met luider stem, in of met het hart. En Hij Die goed is, heeft tot ons gezegd: 'Ik ben uw God', Jesaja 41:10. Wie moet daar niet over uitroepen (Psalm 116:12): 'Wat zal ik de Heere vergelden voor al Zijn weldaden?' Maar och, wij moeten opnieuw zeggen: Hadden wij toch allen een nieuw hart! De Heere heeft beloofd het te geven (Ezechiël 36:26); dan moet het door ons ook niet worden afgewezen, want Hij heeft gezegd: 'Ziet, Ik maak alle dingen nieuw', Openbaring 21:5. David vraagt erom met de woorden: 'Scheep mij een rein hart, o God! en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest', Psalm 51:12.

Geliefden, in de aan ons voorgelezen woorden van de tekst wijst Paulus ons de juiste en vernieuwde gemoedsgestalte aan om in dit nieuwe jaar, in deze nieuwe tijd en in deze nieuwe verbintenis in staat te zijn de Heere te danken door in een nieuw leven voor Hem te wandelen. Dit hebben wij op hoop van Gods zegen voorgenomen te behandelen in het begin van het nieuwe jaar. Immers, de apostel stelt vast: 'Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel.'

Om deze woorden enigszins toe te lichten, moeten wij daarbij op het volgende letten:

1. Op het nieuwe schepsel zelf: *zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel.*
2. Op de vraag hoever deze vernieuwing zich uitstrekt: *het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.*

1.

Het verband van deze tekstwoorden met de voorgaande en volgende doet vele uitleggers hier denken aan een vernieuwde staat van Gods Kerk in de tijd van het Nieuwe Testament. En wel bijzonder aan wat al realiteit geworden is, namelijk dat Christus de verzoening voor de Zijnen heeft aangebracht. Hij is nu verheven aan Gods rechterhand; met ons natuurlijk oog zien wij Hem niet meer. Deze theologen leggen de woorden 'indien iemand in Christus is' uit in verband met het vorige vers 16: 'Zo dan, wij kennen van nu aan niemand naar het vlees; en indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans kennen wij Hem nu niet meer naar het vlees.' Dan volgen de woorden van onze tekst. Daarop volgt vers 18: 'Al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft.' De uitleggers stellen dat Paulus hier aantoont dat de uitwendige schaduwdienst nu afgelegd is, en dat men geen priester, leviet of offer meer nodig heeft. Ja, in deze nieuwtestamentische bedeling kent men zelfs Christus niet meer naar het lichaam. Men is niet meer afhankelijk van Zijn lichamelijke tegenwoordigheid of van iets dat aan het lichamelijke herinnert. Het is nu een tijd waarin men Hem geestelijk kent, verheerlijkt aan Gods rechterhand. Zo mag men Hem aanschouwen en gelovig rusten in het volbrachte verzoeningswerk. De gelovigen dienen Hem op geestelijke wijze naar de wet van de vrijheid, als een nieuw schepsel.

Deze verklaring kunnen wij niet afkeuren, maar we stellen wel vast dat er in deze nieuwe bedeling beslist op een waarachtige vernieuwing van het *hart* gezien wordt, want dat blijkt uit de hele samenhang van dit hoofdstuk.

Het werk dat de Heere heeft vernieuwd, wordt een nieuw schepsel genoemd, zoals Paulus dat ook beschrijft in Galaten 6:15: 'Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar een nieuw schepsel.' Elders wordt het genoemd: de verborgen mens des harten (1 Petrus 3:4); of de inwendige mens (Romeinen 7:22); of de geestelijke mens (1 Korinthe 2:15); of de nieuwe mens (Efeze 4:24), bestaande in een vernieuwing naar het evenbeeld van Hem Die hem geschapen heeft (Kolossenzen 3:10). Deze mens werd de goddelijke natuur deelachtig (2 Petrus 1:4), wat ook omschreven wordt als 'veranderd worden door de vernieuwing van uw gemoed' (Romeinen 12:2), of 'wederom geboren worden' (Johannes 3:3). Dat betreft niet hun wezen maar hun hoedanigheid. Als iemand een nieuw schepsel genoemd wordt, betekent dit dat hij

van kwaad goed, van dwaas wijs, van zondig heilig en van dood levend gemaakt is. Voor deze vernieuwing is hij immers van God afhankelijk. Hij was tevoren een mens begaafd met ziel en lichaam, maar een geheel verkeerd, boos en verdorven schepsel. Zijn verstand was verduisterd, zijn hart was boos, ja het was een stenen hart, en zijn lichaam was een wapen van ongerechtigheid. Zo was hij een oude mens, en dood in zonde en misdaden. Maar in deze levendmaking wordt hij een nieuw schepsel; men krijgt verlichte ogen van het verstand, Efeze 1:18. Zijn wil wordt aan Gods wil onderworpen, zijn hart wordt geopend, zijn denken wordt geestelijk, de hartstochten worden geregeld en de lichaamsleden worden gesteld tot wapenen der gerechtigheid. Zo wordt hij geschapen of herschapen in Christus Jezus tot goede werken, Efeze 2:10.

Het is voor iedereen die zalig wil worden, hoogst noodzakelijk dat we zo een nieuw schepsel worden, want tenzij iemand wederom geboren wordt, hij kan het koninkrijk van God niet zien. Hoe geschikt en oppassend men ook is, God is enkel licht, waarheid en heiligheid. Daarom kan geen schepsel vertrouwelijk met God omgaan dan alleen hij die in dit licht leeft en uit de waarheid geboren is. Dit leert de geliefde apostel in 1 Johannes 1:5-6. Daarom zegt de HEERE niet alleen 'maak u een nieuw hart', of, wat hetzelfde is 'bekeer u tot Mij, want waarom zult gij sterven?' Maar Gods uitverkoren gezant zegt ook: 'Zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien', Hebrëeën 12:14.

Omdat de mens echter zelf een schepsel is, kan hij niet voor zijn eigen wedergeboorte zorgen. Hij kan zich niet omvormen tot een nieuw schepsel. Evenmin kan hij zichzelf scheppen of levend maken. Nee, dit gebeurt alleen door de uitnemende grootheid van Gods kracht, die de doden levend maakt en de dingen die er niet zijn, roept alsof ze er waren. Want dit heeft de HEERE beloofd: 'Ik zal uw hart besnijden' (Deuteronomium 30:6); 'Ik zal u een nieuw hart en een nieuwe geest geven' (Ezechiël 11:19); 'Ik zal Mijn wet in uw binnenste geven' (Jeremia 31:33); 'Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen' (Ezechiël 36:27). Daarom wordt het ook van de Heere gebeden, Psalm 51:12. Zie, zo zijn dus alle mensen die door de genade van God hervormd worden naar Gods beeld, werkelijk nieuwe schepselen.

Dit geldt nu alleen als iemand in Christus is. 'In Christus zijn' wil zeggen: zo innig mogelijk met Hem verenigd zijn, zoals een rank in de wijnstok. De Zaligmaker zegt: 'Gelijk de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft, alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft' (Johannes 15:4). Door het geloof – waardoor de ziel één met Christus is, zodat Hij in haar leeft en woont – wordt zij met Hem één plant in de gelijkmaking van Zijn dood en opstanding (Romeinen 6:5). Dit 'zijn in Christus' kan niet anders dan een nieuw schepsel voortbrengen. Daarom kan er ook geen betrouwbaarder teken zijn dan dit, namelijk dat men in Christus lééft en een nieuw schepsel is. Of, om met Paulus te spreken, dat Christus een gestalte in ons heeft gekregen, Galaten 4:19.

Zo iemand... Of hij een Jood of een heiden is, man of vrouw, rijk of arm – als iemand in Christus is, dan is hij een nieuw schepsel. God heeft hem tot een nieuw schepsel geschapen.

2.

Vervolgens gaan we nadenken over de vraag hoever deze vernieuwing zich uitstrekt. We zien daarvoor het tweede deel van onze tekst: *het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden.*

Deze vernieuwing strekt zich heel wijd uit, volgens het woord van de apostel: 'Ziet, het is alles nieuw geworden'. Past men deze uitspraak toe op de bediening van het genadeverbond, dan is de betekenis dat de oude regel van God onder het Oude Testament naar de wet van het vleselijke gebod tot de tijd der verbetering werd opgelegd. Deze heeft nu uitgediend en is verdwenen, zoals Paulus aantoonde in Hebrëeën 8:8-13. De gehele bediening is nieuw geworden. Daarom wordt het een bediening des Geestes en der heerlijkheid van het Nieuwe Testament genoemd, 2 Korinthe 3:8. 'Want de wet had een scha-

duw der toekomstige goederen, maar het lichaam is Christus Zelf' (Hebreeën 10:1, 5), zodat zij die in Christus zijn, in de vrijheid staan en niet weer met het juk der dienstbaarheid worden bevangen, Galaten 5:1.

Maar niet ieder die onder de bediening van het Nieuwe Testament leeft, is een nieuw schepsel. Er wordt hier niet van zaken maar van personen gesproken. Wij denken dat hier vooral aan vernieuwde mensen wordt gedacht die onder de nieuwe bedéling leven. Van hen wordt gezegd: 'Het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden'. Het oude dat voorbijgegaan is, is de oude zondige natuur, zoals de blindheid van het verstand, de wil om te zondigen, de besmetting van het geweten, het wandelen in haat en nijd en alle boze begeerlijkheden. Dit wordt genoemd 'het vlees', 'het lichaam der zonden' en 'de oude mens' (Efeze 4:22).

Zie, let erop, het is alles nieuw geworden. De hele mens is veranderd. Zijn ogen zijn geopend, hij leeft nu niet meer in de zonde, maar heeft een vermaak in Gods wet. Zijn geweten is gereinigd van de kwade neigingen en begeerlijkheden. Hij is van een wolf een lam geworden. Ja, om zo te spreken, hij is van een duivel veranderd in een engel en van een aan zichzelf overgelaten booswicht in een nieuw schepsel met aangename eigenschappen. Daardoor mag men van hem zeggen: 'Want gij waart eertijds duisternis, maar nu zijt gij licht in de Heere', Efeze 5:8. Ook in Paulus is dit waar geworden. Eerst was hij een vervolger, maar de Heere maakte hem door vernieuwende genade in Zijn kerk tot een ijverige medestander en prediker van Christus. Dit wordt de bekering van de zondaar tot God genoemd, waarin de mens al zijn oude wegen verlaat en terugkeert tot God. Hij wijkt af van het kwaad en doet het goede, Psalm 34:15.

Maar hier is een moeilijkheid op te lossen. De zonden kleven Gods kinderen nog aan na de vernieuwing, zodat ze nog een wet der zonde in zich overhouden. Beter gezegd: die wet blijft in hen over, hoewel zij die haten. Deze wet strijdt tegen de wet van hun goed, Romeinen 7:23. Het is hun vlees dat strijdt tegen de Geest, Galaten 5:17. Zo komt het dat de zonden hen nog lichtelijk omringen (Hebreeën 12:1), en dat ze nog dagelijks in veel dingen struikelen (Jakobus 3:2). Daardoor kan niemand zeggen dat hij geen zonden heeft (1 Johannes 1:8).

Hoe kan Paulus dan toch zeggen: 'Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden'?

Daarover moeten we enkele dingen opmerken.

- a. In de wedergeboorte wordt wel de hele mens vernieuwd – zodat er niets in de mens is, of het deelt in deze vernieuwing – maar niet zo dat deze eerste vernieuwing volmaakt is in alle delen. Van een dode die opgewekt werd, kon gezegd worden dat hij helemaal levend was, maar hij was toch nog met doodsdoeken omwonden en had enige zwakheden overgehouden. Zo kan ook van een wedergeborene gezegd worden dat hij helemaal opnieuw geboren is, al is hij nog niet gekomen tot de volle vernieuwing in de hoogste trap en mate.
- b. Ook ten opzichte van de keus van hun ziel is het oude in hen voorbijgegaan, en is het alles nieuw geworden. Want God heeft in het binnenste van hen geheel en al een nieuw hart en een nieuwe geest gegeven. Hij heeft ook Zijn wet geschreven in de vlezene tafelen van hun hart. Ze hebben de oude zonden geheel afgekeurd zonder er nog één van te beminnen. Al Gods geboden hebben ze in alles voor recht gehouden, om ze alle te doen, Psalm 119:128.
- c. Ja, het is voor hen die in Christus zijn, alles nieuw geworden, omdat Christus deze hele vernieuwing voor hen heeft verworven door Zijn gehoorzaamheid tot aan de dood. Daardoor wordt van hen gezegd dat zij allen met Hem gestorven zijn en opgestaan. Ja, in Hem zijn zij volmaakt.
- d. Het is alles nieuw geworden, omdat zij niet alleen het vlees met de bewegingen en begeerlijkheden geheel en al hebben gekruisigd (Galaten 5:24), maar ook omdat zij jagen naar de volmaaktheid om zo naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd te worden van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest, 2 Korinthe 3:18.

Geliefden, dit is de betekenis van de tekstwoorden. Degene die in de tijd van het Nieuwe Testament in Christus is, die in Hem oprecht gelooft en zo met Hem verenigd is – die is een nieuw schepsel. Zijn oude, zondige natuur en leven is voorbijgegaan. Dat oude leven heeft hij niet meer lief. Het is alles nieuw geworden, zoals God Zelf spreekt in Jesaja 43:18-19: 'Gedenkt de vorige dingen niet, en overlegt de oude dingen niet. Ziet, Ik zal wat nieuws maken, nu zal het uitspruiten.' Zo maakt God volgens Zijn eigen getuigenis in Jesaja 65:17 in de mens een nieuwe hemel en een nieuwe aarde – anders gezegd: een hemelsgezinde ziel en een vernieuwd lichaam. Dat heeft God gedaan doordat Christus nu verzoening heeft aangebracht. Hij is voor degenen die in Hem zijn, alles en in allen geworden, Kolossenzen 3:11.

Toepassing

Geliefden, wij mogen enkele zaken afleiden uit de behandelde tekst.

- a. Laten we allen met mij vaststellen dat ieder die zalig wil worden, een nieuw schepsel moet zijn. Want dat leert Christus duidelijk en dat wijst het Evangelie aan. Zelfs de natuur maakt ons duidelijk dat er geen enkel mens naar de hemel kan gaan die niet veranderd en vernieuwd is. Dat geldt voor de kinderjaren, voor de jaren van de jeugd, voor de kracht van het leven of voor de ouderdom. Wie niet wedergeboren, niet veranderd en niet vernieuwd of bekeerd is, kan onmogelijk zalig worden.
- b. Maar dan moet u vervolgens met mij opmerken dat wij allen één van beide zijn: oude of nieuwe schepselen. Wij zijn dood of levend, want een tussenpositie is er niet. Wie nog in de oude situatie leeft waarin hij geboren is, in zonden en misdaden, die leeft nog in zijn oude natuur. Maar wie een nieuw hart heeft gekregen, is een nieuw schepsel.
- c. U mag ook vaststellen dat alleen zij die in Christus zijn, nieuwe schepselen zijn, want wie in Christus gelooft, is Hem deelachtig geworden en heeft Hem aangedaan. Nu, zo iemand moet vanzelf een nieuw mens zijn, want Christus heeft Zich daartoe overgegeven, 'opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken', Titus 2:14. Maar zij die niet in een nieuw leven wandelen, zijn ook niet met Christus begraven door de doop in de dood, en bijgevolg zijn zij niet in Christus, Romeinen 6: 3-4.
- d. Met mij mag u ook opmerken dat de gelovigen nieuwe schepselen zijn in Christus. Het oude is bij hen voorbijgegaan en alles is nieuw geworden. De gehele ziel en het gehele lichaam zijn vernieuwd, er wordt geen enkele zonde meer geliefd en men laat zich niet meer onbetuigd ten aanzien van ook maar de minste deugd.
- e. Laat ieder van ons dit nu in zijn hart brengen met de vraag hoe het bij ons van binnen is. Want het zal er niet op aankomen te weten dat wij vernieuwd móeten worden, of dat anderen ons daarvoor aanzien, maar het gaat om de vraag of wij inderdaad en in waarheid vernieuwd zijn of niet. We moeten ons er dikwijls over verwonderen hoe het mogelijk is dat de belijders die onder deze prediking leven, voor zo'n belangrijk onderwerp geen belangstelling meer hebben, terwijl men onder de heidenen juist zoveel spreekt over de noodzaak van verandering bij een mens. Ovidius heeft er zelfs een heel boek over geschreven. Hoe onnadenkend zijn daarom de mensen die de leer van Jezus zo dikwijls gehoord hebben en toch niet tot zichzelf inkeren met de vraag of men wel vernieuwd is. Het is immers beslist waar dat ieder mens in een andere vorm gegoten moet worden en een andere gedaante moet verkrijgen. Hoewel de mens in zijn wezen mens blijft, moeten zijn hoedanigheden worden vernieuwd. Denk bijvoorbeeld aan een schilderij waar de gestalte van een lelijk beest of van de duivel op geschilderd staat. Als een goed schilder deze uitbeelding vernietigt en daarvoor in de plaats een knappe menselijke figuur of een engel schildert, dan wordt het een nieuw schilderij, maar het behoudt wel zijn paneel. Zo is het, om beeldspraak te gebruiken, in deze vernieuwing. God moet door Zijn Geest een nieuwe gedaante op onze ziel drukken. En wij moeten er heel goed op toezien of dat gebeurd is.

Wellicht vraagt iemand hoe men kan weten of men door God vernieuwd is.

Wij antwoorden hierop dat de verandering die deze vernieuwing tot gevolg heeft, veel te groot is om niet ervaren te kunnen worden door een ziel die heeft leren opmerken. Bedenk eens dat er bij zo'n vernieuwing in de eerste plaats altijd een smartelijk gevoel over de zonde is. De oude natuur wordt niet verbroken zonder smart. Door deze vernieuwing gaat de gelovige vervolgens een leven leiden dat in Christus is, zodat zijn verstand, zijn leefwereld en zijn gedachten tot God worden gekeerd. Hij zoekt dan geestelijk voedsel om de oude natuur te verbreken en het nieuwe leven te versterken. Ook kiest hij andere mensen tot zijn gezelschap, omdat men door God nieuw gemaakte mensen uitkiest om in liefde mee om te gaan boven alle anderen. Met één woord: dan wandelt zo iemand steeds in alles in nieuwhed des levens, Romeinen 6:4.

Ik heb een woord tot ontdekking van hen die niet vernieuwd zijn.

Denk eraan, allen die nog in uw natuurstaat leven, dat u veranderd en nieuwe schepselen moet worden, want anders kunt u het Koninkrijk van God niet ingaan. Dat moet nu, in deze tijd, gebeuren; anders bent u voor eeuwig verloren. Bent u daar wel eens veront- rust en bedroefd over? Of hebt u uw oude leven daarvoor al te lief? Is er bij u geen blij- vend verlangen om een nieuw schepsel te worden? Weet dan, dat u nog onder de vloek leeft.

Ik weet wel dat velen denken al nieuwe schepselen te zijn, omdat ze onder de bediening van het Nieuwe Testament leven. Maar er waren er velen die onder het oude verbond naar de joodse wijze leefden en toch geen recht hadden om te denken dat ze een besne- den hart hadden. Welnu, evenmin geeft een uitwendig godsdienstig leven onder het nieuwe verbond iemand het recht te denken dat hij een nieuw schepsel is.

Weer anderen zijn er die van zo'n vernieuwing niet graag willen horen. Waar komt dat vandaan? Dat kan alleen maar komen omdat zij geen vernieuwd mens zijn en het ook niet graag willen worden, omdat ze hun oude leven al te veel liefhebben.

Men komt ook mensen tegen die denken al nieuwe schepselen te zijn omdat ze wel eens ontroerd zijn geweest of omdat ze van veel zonden afstand hebben gedaan en veel goe- de dingen doen. Maar het is toch geen vernieuwing door de Geest, als de droefheid naar God er niet mee gepaard gaat; want deze werkt een onberouwelijke bekering tot zalig- heid uit. Dan is die verandering van uw doen en laten niet voortgekomen uit uw vernieu- wing. Alle verandering is immers nog geen vernieuwing! Saul werd ook in een andere man veranderd (1 Samuël 10:6), maar zijn hart werd niet vernieuwd. Daarom is een verandering van uw gedrag niet genoeg tot zaligheid, maar het is nodig dat uw hart ver- nieuwd wordt.

Er zijn ten slotte ook mensen die als het ware tussen de oude en de nieuwe natuur blij- ven hangen, zoals de Heere zegt in Hosea 7:8: 'Efraïm is een koek, die niet is omge- keerd.' Ja, deze mensen zijn als een onwijs kind dat in de kindergeboorte is blijven staan. Geen wonder, want een nieuw schepsel zal van al het oude afstand moeten ne- men; het moet alles nieuw worden!

Daarom, degenen onder u die tot nog toe geen werkelijk nieuwe mensen geworden zijn, rust toch niet, word toch eens ontroerd. Vraagt u om raad? Wij zeggen u: geloof toch dat u een schepsel moet worden in afhankelijkheid van God. Geloof toch dat God u tot een nieuw mens moet maken. Leg u daarom als een geheel onmachtige voor God neer. Bid de Heere toch met Psalm 51:12: 'Schenp mij een rein hart, o God!' Blijf ook onder het levende en krachtige Woord van God. Als u in deze weg door het geloof in Christus mag zijn, dan zult u ervaren dat u in Zijn kracht getransformeerd, dat is herschapen zult wor- den tot een nieuw schepsel.

Ik heb ook een woord tot opwekking van u die door genade wel vernieuwd werd. U hebt de Heere Jezus aangenomen. Van u is het hart vernieuwd zodat u God in liefde kent; en zo is in uw hart de wet van God geschreven, ja, u hebt de gehele nieuwe mens aange- daan.

Dank God voor deze dierbare genade waartoe u uit uzelf geen lust en kracht had om er ooit te komen. De Heere heeft immers tegen u gezegd: 'Leef; ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef!' Denk daarbij eens dat God u van eeuwigheid heeft uitverkoren en dat Hij u

door Zijn voorzienigheid zolang in het leven bewaard heeft totdat u vernieuwd werd. Daarvoor is Jezus in de wereld gekomen en heeft Hij Zichzelf overgegeven, opdat u tot een nieuwe mens zou worden geschapen, Efeze 2:15. Hij kwam om tegen u zeggen: 'Ik maak alle dingen nieuw.' De Heilige Geest is gekomen om u – die zo ellendig in de zonde terneerlag – te vernieuwen. Het Evangelie is verschenen om u wedergeboren te doen worden. De heilige tekenen en zegels van het verbond zijn u gegeven als genadepanden van het nieuwe verbond om te verzegelen dat u daaraan deel mag hebben. Het kan toch niet anders dan dat u dit met de grootste liefde en dankzegging erkent? Roep daarom vrijuit (Psalm 116:12): 'Wat zal ik de HEERE vergelden voor al Zijn weldaden, aan mij bewezen?' En ook: 'Loof de HEERE, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heilige Naam,' Psalm 103:1.

Maar hoe zult u nu het beste God voor deze vernieuwing kunnen danken? Wel, niet anders dan door in een nieuw leven te wandelen! Dat wil zeggen: niet meer in de zonde, maar naar de wil van God leven. Leven in gerechtigheid en heiligheid, al de dagen van uw leven, Lukas 1:75. Dat is een heel ander leven dan het leven door natuurlijke mensen in zondige begeerlijkheden, of het leven van huichelaars die aan de buitenkant de schijn ophouden, zonder hart. Dit nieuwe leven komt voort uit een vernieuwd hart. Zo brengt een bekeerd mens vruchten voort die met de bekering overeenkomen. Daarom zegt Jezus: 'Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt', Johannes 15:8. Ja, door zo te wandelen in een nieuw leven wordt God gedankt als een bewijs van de ware vernieuwing. Dan toont men dat het oude is voorbijgegaan en dat het alles nieuw is geworden. Dan kan men niet één zonde meer aan de hand houden en niet één deugd verwaarlozen. In zijn oude natuur leefde de mens in de wereld, diende hij de begeerlijkheid van het vlees, was hij vol kwade bedoelingen, gaf hij zich over aan haat en nijd, handelde hij onoprecht en vals, zocht hij eigen eer en voordeel... Maar als hij vernieuwd wordt, dan ziet u wel dat al het oude is voorbijgegaan. Het wordt afgekeurd, verworpen en gekruist, want daarin kende hij God niet, beminde hij Hem niet en zocht hij ook Zijn woord niet met een innerlijke vreugde. Toen bad hij niet hartelijk en had hij Gods kinderen niet lief. Maar nu is het alles nieuw geworden. Hij kent God, zoekt Hem en bemint Hem. God wordt door hem gevreesd en geëerd. Daardoor wordt het leven van een gelovige heel anders. Zijn nieuwe leven verschilt van het vorige oude leven als het licht van de duisternis, als het leven van de dood en als de waarheid van de leugen. Geliefden, zoals een boom gekend wordt uit zijn vruchten, zo wordt een nieuwe mens gekend uit zijn nieuwe levenswandel. Toon daarom metterdaad dat u nieuwe schepselen bent. Laat het aan de wereld zien en laat het aan al Gods kinderen blijken dat u een zaad bent dat de Heere heeft gezegend. Nieuwe dingen zijn meestal de beste, de prettigste en de fraaiste. Zou een gelovige zich dan niet inspannen op een nieuwe wijze te leven? Hij is immers van een slaaf tot een vrijgelatene geworden, van een bedelaar is hij tot rijkdom en eer gekomen, van een kind is hij een man geworden en van een veracht man een koning! Nu, dat vereist een nieuwe levenswijze.

Geliefden, er zijn nog meer redenen voor Gods volk om in een nieuw leven te wandelen. Met dit nieuwe leven verbindt u alles wat vandaag nieuw is. Denkt er daarom aan dat het een *nieuw jaar* is. Het oude jaar is verdwenen en het nieuwe is gekomen. Wat is er nu méér nodig om te laten zien dat men nieuwe schepselen is dan door een nieuw leven? Wij hebben ook een nieuwe *bediening*, die veel voortreffelijker is dan de bediening van Mozes. Wel, als u een nieuw deeg geworden bent, wat is dan beter voor u dan feest te houden met de ongezuurde broden van oprechtheid en waarheid? (1 Korinthe 5:7). Er is ten slotte een nieuw *verbond*, verzegeld door het Heilig Avondmaal, waardoor de Heere voor Zijn gunstgenoten hun jeugd vernieuwt als van een arend, Psalm 103:5. Past het dan niet om te laten zien dat men de nieuwe mens heeft aangedaan en dat men veranderd wordt door de vernieuwing van uw hart?

Ja, kinderen van God, die vernieuwd van hart bent, denk eraan dat u een nieuwe Heere dient. Voorheen waren de satan, de wereld en de zonde uw heer. Nu is Jezus uw wettige Heere. Daarom mag u niemand anders dan Hem alleen trachten te behagen! U hebt een

nieuwe weg gekozen, de weg ten leven. Wat is het daarom nodig om daarop te wandelen en verder te gaan! U hebt een nieuwe erfenis ontvangen. Wat past het u dan om waardig te leven als erfgenamen van de heiligen in het licht! U hebt een nieuwe naam ontvangen die de mond des Heeren uitdrukkelijk genoemd heeft, Jesaja 62:2. Wat past u daarom beter dan deze naam met uw daden te laten blijken? U hebt in al uw daden een nieuw doel op het oog. Wat is er daarom beter dan dat doel steeds opnieuw te bereiken? Heeft onze oude mens in het voorgaande jaar ons nog aangekleefd en erg gekweld, o laat ons die in het nieuwe jaar toch afleggen. Het oude moet toch voorbijgaan en alles moet in ons toch nieuw worden, willen we in het nieuwe Jeruzalem komen? Die rein is, moet nog gereinigd worden; en die rechtvaardig is, moet nog gerechtvaardigd worden, Openbaring 22:11. Zijn wij in Christus, dan moeten wij vervuld worden met vruchten van gerechtigheid. Dan kunnen wij immers tot de Beminde van onze ziel zeggen: 'Aan onze deuren zijn allerlei edele vruchten, nieuwe en oude; o mijn Liefste! die heb ik voor U weggelegd', Hooglied 7:13.

Ten slotte een woord tot troost, geliefden.

Langs deze weg zal Hij Die het gelaat van de aarde vernieuwt, Die een nieuw hart geeft en alle dingen nieuw maakt, ook óns reinigen, geheel en al, om na onze dood zonder vlek of rimpel als een reine maagd aan Jezus, de ware Zielenbruidegom, te worden voorgesteld. Ja, ons sterfelijke lichaam zal Hij ook eens in de opstanding van de rechtvaardigen vernieuwen tot onsterfelijkheid, heerlijkheid, kracht en geest, met Hem. Daar zal Hij ons brengen waar geen oude zonden, geen oude huid, geen oud gebrek ons meer zal aankleven. Daar geldt het in zijn volle kracht dat al het oude is voorbijgegaan en het alles nieuw geworden is. Wij zullen eenmaal een nieuwe hemel en een nieuwe aarde bewonen, waarin en waarop gerechtigheid zal wonen. Wie deze hoop op de Heere heeft, die reinige zichzelf zoals Hij rein is.

Wij besluiten met u een gezegend, heilig en zalig nieuw jaar toe te wensen. Degenen onder u die nog oude, natuurlijke mensen zijn, wensen en bidden wij toe dat God almachtig u in Christus nog op deze dag tot nieuwe schepselen zal maken. O, dat het oude toch voorbij mag gaan en dat het alles nieuw mag worden.

Degenen die mogen delen in de eerste vernieuwing, wens ik toe dat God nog duidelijker laat blijken dat uw werk in waarheid is. Hij geve u altijd in een nieuw leven te mogen wandelen.

Degenen onder u die door een tere levenswandel voor Gods aangezicht laten zien dat u nieuwe schepselen bent, de Heere moge u versterken, bevestigen en volmaken in Hem. Hij moge Zijn kerk vernieuwen en ons met al de vernieuwden leiden naar het nieuwe Jeruzalem dat boven is. Daar zullen we dan met de honderdvierenveertigduizend verzegelden het nieuwe lied zingen:

'Halleluja, halleluja. Amen, ja amen.'